

РУССКО-ДРЕВНЕГРЕЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ

РУССКО-ДРЕВНЕГРЕЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ

Α α

α, но ἄλλά

Агамемнон Ἀγαμέμνων, ονος ὁ

Азия Ἀσία (ἄσ), ας ἡ

Академия Ἀκαδημία *и*
Ἀκαδημία (ἄκ) ἡ

Александр Ἀλέξανδρος, ου ὁ

Александрия Ἀλεξάνδρεια, ας
ἡ

алтарь βωμός, οὔ ὁ

Антиох Ἀντίοχος, ου ὁ

Аполлон Ἀπόλλων, ωνος ὁ

араб Ἀραβ, αβος ὁ

Арион Ἀρίων, ονος (ἄρῑ) ὁ

Аристид Ἀριστείδης, ου ὁ

Артемида Ἄρτεμις, ἴδος ἡ

атлет ἀθλητής, οὔ ὁ

Афина Ἀθηνᾶ, ἄς ἡ

афинский Ἀθηναῖος 3

Афины Ἀθῆναι, ὧν αἱ

афинянин Ἀθηναῖος, ου ὁ

Африка Λιβύη, ης ἡ

Афродита Ἀφροδίτη (ῑ), ης ἡ

ахейцы Ἀχαιοί, ὧν οἱ

Ахилл Ἀχιλλεύς, ἕως ὁ

Β β

беда, бедствие κακόν, οὔ, τό;

πόνος, οὔ ὁ; συμ-φορά, ἄς

ἡ ἀτυχία, ας ἡ

бежать φεύγω

без ἄνευ (*gen.*)

беззаконие ἀ-νομία, ας ἡ

безопасность ἀ-σφάλεια, ας ἡ

беседовать δια-λέγομαι (*dat.*)

бесчестный ἄ-τῑμος 2

бивень ὀδοῦς, ὀδόντος ὁ

битва μάχη (ἄ), ης ἡ; морское
сражение ~ ναυμαχία, ας ἡ

благосклонность εὖνοια, ας ἡ

блуждать πλανάομαι

бог θεός, οὔ ὁ *и* ἡ

богатство πλοῦτος, ου ὁ

божество δαίμων, ονος ὁ *и* ἡ

больной νοσερός 3

больше μᾶλλον *adv.* [*compar.* κ
μάλα]

больше всего μάλιστα (μᾶ)
adv. [*superl.* κ μάλα]

большой μέγας, μεγάλη, μέγα;
πολύς, πολλή, πολύ (ῡ)

бояться φοβέομαι (*acc.*)

брат ἀδελφός, οὔ ὁ

брать, захватывать λαμβάνω;
αἶρέω; ~ в плен αἰχμαλωτίζω

см. тж. попадать в плен

бросать ρίπτω; ~ копье ἀκοντίζω
(ἄ)

буря χειμών, ὧνος ὁ

бык βοῦς, βοός ὁ *и* ἡ

быстро τάχως

быстрый ἐλαφρός 3; τάχως,
εἴα, ὕ

быть εἶμι

В в

в ἐν (*dat.*)

в древности πάλαι *и* τὸ πάλαι

варвары βάρβαρος ὁ

ваш ὑμέτερος 3 (ῡ)

везде πανταχοῦ

великий μέγας, μεγάλη, μέγα
великолепный λαμπρός 3
венки στέφανος, ου ὁ
верить πιστεύω
весна ἔαρ, ἔαρος τό
вести ἄγω
вестник ἄγγελος, ου ὁ
весь ὅλος 3; πᾶς, πᾶσα, πᾶν;
 ἅπας, ἅπασα, ἅπαν
ветер ἄνεμος, ου ὁ
вешать креμάννυμι (на чем –
 ἐκ gen.)
вид, разновидность γένος, εὐς
 τό
вино οἶνος, ου ὁ
виноватый αἵτιος 3
виноград ἄμπελος, ου ἡ
властитель δεσπότης, ου ὁ
власть ἀρχή, ἥς ἡ
во время ἐν (dat.)
вода ὕδωρ, ὕδατος τό (ὑ)
воевать πολεμέω (dat.)
военный лагерь στρατό-
 πεδον, ου τό
вожжи ἡνίαи, ὧν αἱ
возвращать κατ-άγω (ἄγ);
 ἀπο-δίδωμι
возвращаться ἐπ-ανέρχομαι;
 ἀνα-χωρέω
воздерживаться, удерживать-
ся ἀπ-έχομαι от чего (gen.)
воин στρατιώτης, ου ὁ
война πόλεμος, ου ὁ
войско στρατιά, ἃς ἡ; στρατεύμα,
 ατος τό
волк λύκος, ου ὁ
волчица λύκαινα (ὑ), ἥς ἡ
вор κλέπτης, ου ὁ
ворота θύρα (ὑ), ας ἡ (pl.)
воспевать ᾄδω

воспитывать παιδεύω
восхищаться θαυμάζω
враг πολέμιος, ου ὁ; ἐχθρός, οὔ
 ὁ
врач, врачеватель ἰατρός, οὔ
 ὁ (ἱ)
вредить βλάπτω
время χρόνος, ου ὁ
всадник ἵππεύς, ἐως ὁ
всевозможный παντοῖος 3
всегда ἀεί
вскармливать τρέφω
вследствие διὰ (ἃ) (acc.)
встречать ἀπ-αντάω (dat.)
всякий πᾶς, πᾶσα, πᾶν; ἅπας,
 ἅπασα, ἅπαν; ἕκαστος 3
вы ὑμεῖς
выгонять ἐξ-ελαύνω
выпускать ἀφ-ίημι
высокомерие ὕβρις, εὐς ἡ;
 ὑπερ-φανία, ας ἡ
выступать в поход στρατεύω
 тж. med.

Г г

гавань λιμήν, ἐνος ὁ
Гектор Ἑκτωρ, ορος ὁ
Геракл Ἡρακλῆς, ἐους ὁ
Гермес Ἑρμῆς, ου ὁ
Герострат Ἡρόστρατος, ου ὁ
глупый μῶρος 3
гнев ὀργή, ἥς ἡ
говорить λέγω, ἀγορεύω, ~
 правду ἀληθεύω
год ἔτος, εὐς τό
голос φωνή, ἥς ἡ
Гомер Ὅμηρος, ου ὁ
гонимый ἄγγελος, ου ὁ
гоплит ὀπλίτης, ου ὁ
гора ὄρος, εὐς τό

город πόλις, εως ἥ; ἄστυ, εως
 τό
городской ἀστεῖος 3
горький πικρός 3
гость ξένος, ου ὁ
государственное устройство
 πολῖτεία, аς ἥ
государство πολῖτεία, аς ἥ;
 πόλις, εως ἥ
гражданин πολίτης, ου (ῖ) ὁ
грамота γράμματα, ων τά
грек Ἑλλην, ηνος ὁ
Греция Ἑλλάς, ἄδος ἥ
греческий Ἑλληνικός 3
губить φθείρω

Д д

давать δίδωμι (δῖ)
дар δῶρον, ου τό; ~ священный
 ἀνά-θημα, аτος τό
Дарий Δᾱρεῖος, ου ὁ
двадцать εἴκοσι(v)
дверь θύρα, аς ἥ
девушка κόρη, аς ἥ; παρθένος,
 ου ἥ
действие πράξις, εως ἥ
делать πράττω
дело ἔργον, ου τό; πράγμα, аτος
 τό
Дельфы Δελφοί, ὦν αἱ
Демонакс Δημόναξ, ακτος ὁ
Демосфен Δημοσθένης, ους ὁ
дерево δένδρον, ου τό
десять δέκα
детей παῖς, παιδός ὁ *и* ἥ (voc.
 παῖ)
дикий ἄγριος 3
Дионис Διόνῡσος, ου ὁ (*тж.*
 Βάκχος, Ἰακχος, Βρόμιος
 Εὔιος)

добродетель ἀρετή (ἄ), ἥς ἥ
добрый ἀγαθός 3
доверять πείθω в *med.*
догонять διώκω
долго πολύ
должно δεῖ; χρή
дом οἶκος, ου ὁ; οἰκία, аς ἥ
домой οἶκᾱ-δε
дорогой φίλος 3; τίμιος 3
доставлять παρ-έχω; παρα-
 σκευάζω
достойный ἄξιος 3
дочь θυγάτηρ, θυγατρός (ἄ) ἥ
дракон δράκων, онτος ὁ
Дракон Δράκων, онτος ὁ
драма δρᾶμα, аτος τό
древний παλαιός 3
друг φίλος, ου ὁ
друг друга ἀλλήλων, ἀλλήλοις,
 ἀλλήλους
другой, иной ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο;
 ἕτερος 3
дружба φιλία, аς ἥ
дурной κακός 3; πονηρός 3
душа ψυχή, ἥς ἥ
Еврипид Εὐριπίδης, ου (πῖ) ὁ
Египет Αἴγυπτος, ου ἥ
Елена Ἑλένη, ης ἥ

Е е

если εἰ; ἐάν, о если бы εἴ-θε;
 εἰ γάρ
есть ἐσθίω

Ж ж

же δέ
желать ἐπι-θῦμέω; ἐθέλω *и*
 θέλω
железный σιδηροῦς 3
женщина γυνή, γυναικός ἥ

животное θήρ, θηρός ὁ
жизнь βίος (ἰ), ου ὁ
житель ἔνοικος, ου ὁ
жить οἰκέω, ζάω
жрец ἱερεύς, ἕως ὁ

З з

за διὰ (ᾱ) (*acc.*); ὑπέρ (*gen.*)
заботиться φροντίζω (*gen.*);
ἐπι-μελέομαι (*gen.*)
забывать λανθάνομαι (*gen.*)
завоевывать ἐκ-πολιορκέω
заканчивать τελευτάω
закон νόμος, ου ὁ
законодатель νομο-θέτης, ου
ὁ
записывать ἐγ-γράφω
заставлять ἀναγκάζω
захватывать αἰρέω
звук φωνή, ἥς ἡ
здоровый ὑγιής 2 (ῡ)
здоровье ὑγίεια и ὑγεία (ῡ), ας
ἡ
Зевс Ζεύς, Διός ὁ
земля γῆ, γῆς ἡ
зима χειμῶν, ὤνος ὁ
злой κακός 3
змея ὄφис, εως ὁ
знаменитый ἐν-δοξος 2
знание ἐπιστήμη, ης ἡ
знать γινώσκω; ἐπίσταμαι;
οἶδα
золото χρῡσός, οὔ ὁ
золотой χρῡσοῦς 3
зуб ὀδούς, ὀδόντος ὁ

И и

и καί
играть на кифаре κῖθάρίζω
идти βαδίζω; ἔρχομαι; εἶμι

идти вперед про-έρχομαι;
πρό-εimi
из ἐκ, ἐξ (*gen.*)
избавлять ἀπαλλάττω (*gen.*);
избавляться ἀπαλλάττομαι
(*gen.*)

избегать φεύγω; ἐκ-φεύγω
изгонять ἐξ-ελαύνω
издавать (закон) τίθημι
изменник про-δότης, ου ὁ
изучать μανθάνω
или ἢ
Илион Ἴλιον, ου τό
иметь ἔχω
имя ὄνομα, ατος τό
Индия Ἰνδική, ἥς ἡ
искусство τέχνη, ης ἡ
Исократ Ἰσοκράτης, ους ὁ
исполнять ποιέω; πράττω
Исса Ἴσσα, ης ἡ
Италия Ἰταλία (ἰ и ἰ), ας ἡ

К к

к πρός (*acc.*)
Кадм Κάδμος, ου ὁ
каждый ἕκαστος 3
как ὥς
какой-то, некий τις, τι *энкл.*
Калхант Κάλχας, ατος ὁ
камень λίθος, ου (ἰ) ὁ и ἡ
Кир Κῦρος, ου ὁ
книга βιβλος, ου ἡ
когда (с прошедшим) ἐπεί;
ἐπει-δή; ὅτε; (с будущим и
настоящим) ὅταν; ἐπειδ-άν
(*conj.*)
коза αἶξ, αἶξ, αιγός ἡ
колх Κόλχος, ου ὁ
конец τελευτή, ης ἡ; τέλος, εος
τό

конь, лошадь ἵππος, ου ὁ
корабль ναῦς, νεώς ἡ
корень ῥίζα, ης ἡ
кормить τρέφω
коршун γύψ, γυπός ὁ
кость ὀστοῦν (ὀστέον), οὗ τό
который ὅς, ἥ, ὅ
Крез Κροῖσος, ου ὁ
крепкий ἰσχυρός 3
крестьянин γεωργός ὁ
критянин Κρής, ητός ὁ
кровь αἷμα, ατος τό
Ксенофонт Ξενοφῶν, ὦντος ὁ
Ксеркс Ξέρξης, ου ὁ
кто (*pron. interrog. et relat.*) τίς, τί (ἵ)
кто-либо, что-либо, некто,
нечто (*pron. indef.*) τίς, τι
кубок κύπελλον (ῥ), ου τό

Л л

Лай Λάϊος (ᾱ), ου ὁ
лакедемонянин
 Λακεδαιμόνιος, ου ὁ
лев λέων, онτος ὁ
легкий ῥάδιος 3; κοῦφος 3
легко ῥαδίως
лекарство φάρμακον, ου τό
Леонид Λεωνίδας, ου ὁ
лечить, вылечить ἰάομαι
Ливия Λιβύη, ης ἡ
Ликург Λυκοῦργος, ου ὁ
лист φύλλον, ου τό
литература γράμματα, ὡν τά
ложь ψεῦδος, εος τό
лотос λωτός, οὗ ὁ
луна σελήνη, ης ἡ
льстец κόλαξ, ἄκος ὁ
любитель ἐραστής, οὗ ὁ; ἐπι-
 θυμητής, οὗ ὁ

любить στέργω; φιλέω; ἀγαπάω
 (ᾱγ)
любой πᾶς, πᾶσα, πᾶν; ἕκαστος 3

М м

Македонский Μακεδών, όνος
маленький μικρός и σμικρός 3
масло ἔλαιον, ου τό
мать μήτηρ, μητρός ἡ
медный χαλκοῦς 3
мертвый νεκρός 3
Милет Μίλητος (ἱ), ου ἡ
мир εἰρήνη, ης ἡ
многий πολύς, πολλή, πολύ
 (ῥ), многие πολλοί
много πολύ
мой ἐμός 3
молодой νέος 3
море θάλαττα (θα), ης ἡ
морская пена ἀφρός, οὗ ὁ
моряк ναύτης, ου ὁ
мочь, быть в состоянии
 δύνᾰμαι (ῥ); οἶός τ' εἰμί
мудрец σοφός, οὗ ὁ
мудрость σοφία, аς ἡ
мудрый σοφός 3
муж ἀνήρ, ἀνδρός (ᾱ) ὁ
мужественно ἀνδρεῖως
мужественный ἀνδρεῖος 3
Муза μοῦσα, ης ἡ
мчаться ἀφίεμαι
мы ἡμεῖς

Н н

на εἰς (*acc.*)
навсегда εἰς αἰεί
награда ᾄθλον, ου τό
надевать περι-τίθεμαι; ἐν-δύομαι;
 ἀμφι-έννῶμαι
надежда ἐλπίς, ίδος ἡ

ναдеяться ἐλπίζω
надо, нужно χρῆ; δεῖ
назначать ἐπιτάττω; ἐπι-τίθημι
 δίκην (ζημίαν) (за что – *dat.*)
называть ὀνομάζω; λέγω; καλέω
наказание ζημία, ας ἡ; δίκη
 (ἰ), ης ἡ
наказывать κολάζω; ζημιόω
нападать προσ-βάλλω; ἐπι-
 φέρομαι (*dat.*); ἐπι-τίθεμαι
 (*dat.*); ἐπ-έρχομαι
народ δῆμος, ου ὁ; ἔθνος, εος
 τό; λαός, οὔ ὁ
народном собрании ἐκκλησία,
 ας ἡ
нарушать λύω (ῡ, *v fut. u aor.*
 ῡ)
наука ἐπιστήμη, ης ἡ
начало ἀρχή, ἥς ἡ
наш ἡμέτερος 3
не οὐ, οὐκ, οὐχ; μή
небо οὐρανός, οὔ ὁ
некий τις, τι *энкл.*
некогда, когда-то ποτέ
ненавидеть μῖσέω
Неоптолем Νεοπτόλεμος, ου ὁ
неприятель πολέμιος, ου ὁ;
 ἐχθρός, οὔ ὁ
непрочны σφαλέρως 3
неразумный ἄ-φρων 2; ἄ-
 λόγιστος 2; ἄ-νόητος 2
несправедливость ἀδικία, ας
 ἡ
Нестор Νέστωρ, ορος ὁ
несчастный ἄ-τυχής 2; δυσ-
 τυχής 2
несчастье ἀτυχία, ας ἡ; συμ-
 φορά, ἃς ἡ
ни οὐ-τε
никогда οὐ-ποτε; μή-ποτε

никто οὐδεὶς; μηδ-είς
Нил Νεῖλος, ου ὁ
ничто οὐδέν; μηδέν
но ἀλλά
новый νέος 3
ноги πόδες, ποδός ὁ
носили φέρω
ночь νύξ, νυκτός ἡ; ночью νυκτί
прав ἥθος, εος τό

Ο ο

ο περί (*gen.*)
обитать οἰκέω
обман ψεῦδος, εος τό
образ εἶδωλον, ου τό
обращать в бегство τρέπω
 φυγάδε *или* εἰς φυγὴν
обучать διδάσκω
общая κοινός 3
общество ὁμίλια, ας ἡ
объявлять ἀπο-φαίνομαι
овца πρόβατον, ου τό; οἷς, οἴος
 ὁ *и* ἡ
огонь πῦρ, πῦρός τό
один εἷς, μία, ἓν
Одиссей Ὀδυσσεύς, ἕως ὁ
озеро λίμνη, ης ἡ
олень ἑλάφος, ου ὁ
олива ἐλαία, ας ἡ
олигархия ὀλιγ-арχία, ας ἡ
Олимпийские игры Ὀλύμπια,
 ων τά
он, она, оно (обычно в *пот.*
 не переводится) в косв. па-
 дежах αὐτός, αὐτή, αὐτό;
 иногда οὗτος, αὕτη, τοῦτο;
 ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο
опасность κίνδυνος, ου ὁ
оплакивать δακρύω
Орест Ὀρέστης, ου ὁ

оружие ὄπλον, ου τό (*pre-
мущ. pl.*)
оружие, вооружение ὄπλα, ων
τά
осаждать πολῖ-ορκέω
освобождать ἐλευθερόω
осквернять μιαίνω
основывать κτίζω
оставаться μένω
оставлять λείπω; κατα-λείπω
остальной ὁ ἄλλος, ἄλλη,
ἄλλο; λοιπός 3
остров νῆσος, ου ἡ
осуждать κατα-γιγνώσκω (кого
— *gen.*, на что — *acc.*)
от ἀπό (*gen.*)
отважный θρασύς, εἶα, ύ;
ἀνδρεῖος 3
отвечать ἀπο-κρίνομαι (ἰ)
отворять ἀν-οίγω
отдавать ἀπο-δίδωμι; παρα-
δίδωμι
отец πατήρ, πατρός ὁ
отечество πατρίς, ἴδος ἡ
отнимать ἀφ-αιρέω
отправлять πορεύω; отправ-
ляться πορεύομαι; ἔρχομαι
отправляться в поход στρατ-
εύομαι
отпускать ἀφ-ίημι
отступать ἀπο-χωρέω; ἀνα-
χωρέω
охотиться θηρεύω; θηράω
охранять φυλάττω
очень μάλα; μάλιστα
ошибка ἁμαρτία, ας ἡ;
ἁμάρτημα, ατος τό

Π π

падать πίπτω

память μνήμη, ης ἡ
Панафиней Πᾶν-ᾠθήναια, ων
τά
Парис Πάρις, ἴδος (ᾱ) ὁ
пастух ποιμήν, ἑνος ὁ
пастырь ποιμήν, ἑνος ὁ;
νομεύς, ἑως ὁ
Пелей Πηλεΰς, ἑως ὁ
Пелопоннесский
Πελοποννησιακός 3
первый πρῶτος 3
переходить δια-βαίνω
Перикл Περικλῆς, ἑους ὁ
перс Πέρσης, ου ὁ
песня ᾠδή, ἥς ἡ
петь ᾄδω
печаль λύπη (ῡ), ης ἡ
пещера ἄντρον, ου τό
Пилад Πυλάδης, ου ὁ
пир συμ-πόσιον, ου τό
пират πειρατής, οὔ ὁ
Пирр Πύρρος, ου ὁ
писать γράφω (ᾱ)
письмо ἐπιστολή, ἥς ἡ
пить πίνω
Пифия Πυθία, ας ἡ
пища τροφή, ἥς ἡ
Платон Πλάτων, ωνος (ᾱ) ὁ
пленный αἰχμ-άλωτος 2
плести πλέκω
плод καρπός, οὔ ὁ
площадь ἀγορά, ᾱς ἡ
плыть по морю πλέω
по κατά (τᾱ) (*acc.*); ἐν (*dat.*);
ἐκ (*gen.*)
по окончании μετά (*acc.*)
победа νίκη, ης (ἰ) ἡ
побеждать νικάω
повиноваться πείθομαι
погибать ἀπ-όλλυμαι

погребать, хоронить θάπτω
 подвиг ἔργον, ου τό
 поджигать ἐμ-πίπρημι
 подносить προσ-φέρω
 подобный, похожий ὅμοιος 3
 позорный αἰσχρός 3
 пока ἕως
 показывать δείκνυμι
 покорять, поработать δουλόω
 поле ἀγρός, οὗ ὁ
 полезный ὠφέλιμος 2 и 3;
 χρήσιμος 3 и 2
 Полиник Πολυνείκης, ους ὁ
 полководец στρατ-ηγός, οὗ ὁ
 полный πλέος 3; πλήρης 2;
 μεστός 3
 получать λαμβάνω
 польза ὠφέλεια, ας ἡ
 попадать в плен ἀλίσκομαι
 поработать δουλόω
 Посейдон Ποσειδῶν, ὦνος ὁ
 после ὕστερον (*gen.*); μετά
 (*acc.*)
 посол πρεσβευτής, οὗ ὁ; *pl.* οἱ
 πρέσβεις, εων
 поспешно ὥς τάχιστα
 постановлять ψηφίζομαι
 поступать несправедливо
 ἀδίκέω
 посылать ἵημι; πέμπω; στέλλω
 похищать κλέπτω; ἀρπάζω
 похожий ὅμοιος 3
 почестъ τῆμη, ἧς ἡ
 почитать θεράπεύω, τῆμάω
 поэт ποιητής, οὗ ὁ
 поэтому διὰ τοῦτο или διὰ
 ταῦτα
 править ἄρχω (*gen.*)
 предавать, передавать παρα-
 δίδωμι

предатель про-δότης, ου ὁ
 предводитель ἡγεμών, ὄνος ὁ
 предводительствовать
 ἡγεμονεύω (*gen.*); ἡγέομαι
 (*gen.*)
 предоставлять ἐπι-τρέπω
 предпочитать про-κρίνω (ἰ)
 предсказатель(ница) μάντις,
 εως ὁ и ἡ
 представлять παρ-έχω
 прекрасно καλῶς
 прекрасный καλός 3; λαμπρός
 3
 преследовать διώκω
 преступление ἀδίκημα, ατος
 τό
 при (о названиях места сра-
 жения) ἐν
 Приам Πρίᾱμος, ου ὁ
 привозить προσ-άγω (ᾱ)
 прилежно σπουδαίως
 принимать δέχομαι
 принимать участие μετ-έχω
 приносить φέρω; προσ-φέρω;
 κομίζω
 приносить (в) жертву θύω
 приносить пользу ὠφελέω (*acc.*)
 принуждать ἀναγκάζω
 приобретать κτάομαι
 присылать εἰς-πέμπω
 причина αἰτία, ας ἡ
 приятный ἡδύς, ἡδεῖα, ἡδύ;
 χαρίεις, ἱεσσα, ἱεν
 продавать πιπράσκω; πωλέω;
 ἀπο-δίδομαι (за сколько –
gen. без предлога)
 Прометей Προμηθεύς, ἑως ὁ
 пропускать εἰς-ίημι; παρ-ίημι
 простой ἀπλοῦς 3
 против ἐπί (*acc.*)

против воли ἄκων, ἄκουσα,
ἄκων (ᾱ)

процветать ἀκμάζω
прощать, извинять ἀφ-ίημι
птиц ὄρνις, ἴθος ὁ и ἡ
пугаться φοβέομαι (acc.)
пустынный ἔρημος 2
пытаться πειράομαι

Р р

раб δοῦλος, ου ὁ
работать ἐργάζομαι; πονέω
радовать εὖ-φραίνω
радоваться ἡδομαι; χαίρω
радость ἡδονή, ἥς ἡ
различный, разнообразный
παντοῖος 3
разрушать κατα-λύω; δια-
φθείρω
разум φρόνις, εως ἡ; νοῦς, νοῦ
ὁ
ребенок παῖς, παιδός ὁ и ἡ
река ποταμός, οὔ ὁ
речь λόγος, ου ὁ (часто pl.)
римлянин Ῥωμαῖος, ου ὁ
родина, отечество πατρίς, ἴδος
ἡ
родитель γενέτωρ, ορος ὁ;
γενέτης, ου ὁ
Родос Ῥόδος, ου ἡ
рождать τίκτω; φύω
рождаться γίγνομαι; φύω
Ромул Ῥωμύλος (ῡ), ου ὁ
рука χεῖρ, χειρός ἡ
рыба ἰχθύς, ὕος (ῡ в двуслож-
ных формах, ῡ в трех-
сложных) ὁ
рынок ἀγορά, ᾱς ἡ

С с

с (движение изнутри наружу,
снизу вверх или сверху вниз)
ἐκ, ἐξ (gen.)
с, вместе с μετά (gen.); σύν
(dat.)
Саламин Σαλαμίς, ἴνος ἡ
сам αὐτός, αὐτή, αὐτό
Самос Σάμος, ου ἡ
Сарды Σάρδεις, εων αἱ
свет φῶς, φωτός τό
свобода ἐλευθερία, аς ἡ
свободный ἐλεύθερος 3
священный дар ἀνά-θημα,
ατος τό
себя самого ἐμ-αυτοῦ, σεαυτοῦ,
ἐαυτοῦ
село κώμη, ης ἡ
серебро ἄργυρος, ου ὁ
серебряный ἀργυρεὺς 3
сестра ἀδελφή, ἥς ἡ
сеять σπείρω
сжигать ἐμ-πίπρημι; καίω
сила ῥώμη, ης ἡ; ἰσχύς, ὕος ἡ;
δύναμις, εως (ῡ) ἡ
сильно ἰσχυρῶς
сильный ἰσχυρός 3
Сицилия Σικελία (σῖ и σῑ), аς
ἡ
скала πέτρα, аς ἡ
скиф Σκύθης, ου ὁ
скрывать κρύπτω; ἀπο-
κρύπτομαι
слабый ἀ-σθενής 2
слава δόξα, ης ἡ; κλέος, ους τό
славный ἐν-δοξος 2; εὖ-κλεής 2
сладкий γλυκύς, γλυκεῖα,
γλυκύ
следует δεῖ; χρή

слишком ἄγαν; πάνυ
слово λόγος, ου ὁ
слон ἐλέφας, αντος ὁ
служанка θεραπαινα (ρᾱ), ης ἡ
слушать, слышать ἀκούω (ᾱ)
слушаться πείθομαι
смерть θάνατος (θα), ου ὁ
смешивать κεράννυμι (что –
асс., с чем – *dat.*)
смущаться τᾶράττομαι
сначала πρῶτον *и* πρῶτα, *тж.*
τοπρῶτον и таπρῶτα
собака κύων, κύνος ὁ *и* ἡ
собирать συλ-λέγω
соблюдать тишину ἡσυχίαν
ἄγω
советовать βουλεύω; *med.* со-
ветоваться
совещаться βουλεύομαι; συμ-
βουλεύομαι
согласие ὁμό-νοια, ας ἡ
Сократ Σωκράτης, ους ὁ
сокровище θησαυρός, οὔ ὁ
солдат στρατιώτης, ου ὁ
солнце ἥλιος, ου ὁ
Солон Σόλων, ωνος ὁ
сообщать ἀγγέλλω
состояние ἀγών, ὦνος ὁ
сосуд ὑδρία, ας ἡ
Софокл Σοφοκλῆς, έους ὁ
союзник σύμμαχος, ου ὁ
Спарта Σπάρτη, ης ἡ; *тж.*
Λακεδαίμων, ονος ἡ
спартанец Σпарτιάτης (ᾱτ), ου
ὁ; Λᾱκεδαιμόνιος, ου ὁ
спасать σώζω *и* σῶζω
спокойствие ἡσυχία, ας ἡ
спорить ἐρίζω
справедливо δικάίως

справедливость δίκαιοσύνη,
ης ἡ
справедливый δίκαιος 3
спутник ἑταῖρος, ου ὁ
сравнивать ὁμοίω (*dat.*);
εἰκάζω
сражаться μάχομαι (μᾱ) (*dat.*)
сражение μάχη (ᾱ), ης ἡ; мор-
ское сражение ~ ναυμαχία,
ας ἡ
ставить ἵστημι
ставить, устанавливать,
назначать καθ-ίστημι
становиться γίγνομαι; ἵσταμαι
старательный σπουδαῖος 3
старик, старец γέρων, онτος ὁ
старость γῆρας, ως τό
старый πᾱλαιός 3
столб στήλη, ης ἡ
сторож φύλαξ, ἄκος ὁ
страна χώρα, ας ἡ
страшный δεινός 3; φοβερός 3
стрелок из лука, лучник
τοξότης, ου ὁ
строить ἰδρύω (ῑῶ)
строй τάξις, εως ἡ
судить κρίνω (ῑ); δικάζω
судно πλοῖον, ου τό
судьба τύχη (ῡ), ης ἡ
судья δίκαστής, οὔ ὁ
суровый χᾱλεπός 3
счастливый εὖ-δαίμων 2; εὖ-
τύχης 2
счастье τύχη (ῡ), ης ἡ; εὖ-
δαιμονία, ας ἡ; εὖ-τύχια, ας
ἡ
считать νομίζω
сын υἱός, υἱοῦ ὁ

Τ τ

так же ὥσ-αὐτως; *ινογδα* ὥς δ' αὐτως
такой τοι-οὔτος, τοιαύτη, τοιοῦτο(v)
талант τάλαντον (τᾱ), ου τό
твой σός, σή, σόν
тело σῶμα, ἄτος τό
тень σκιά, ἄς ἡ
терять ἀπο-βάλλω; ἀπ-όλλῶμι
тиран τύραννος (ῡ), ου ὁ
только μόνον
тот ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο
тот же самый, такой же ὁ αὐτός, αὐτή, αὐτό; αὐτός, αὐτή, ταυτό
треножник τρίπους, ποδος ὁ
триста τριᾱκόσιοι; триста спартанцев οἱ τριᾱκόσιοι
трофей τρόπαιον, ου τό
Троя Τροία, ας ἡ
троянец Τρώς, ὡς ὁ
труд πόνος, ου ὁ; ἔργον, ου τό
трудно, тяжело χαλεπῶς
труп νεκρός, οὔ ὁ
трусливый δειλός 3
ты σύ (ῡ)

Υ у

у πάρά (*gen.*); у (кого есть) – *dat.*
убегать φεύγω
убеждаться πείθομαι; я убежден πέπεισμαι (*pf.*)
убивать φονεύω; ἀπο-κτείνω
уважать τιμάω
удача εὐ-τύχια, ας ἡ
удерживать ἀπ-έχω (*gen.*)
удерживаться ἀπ-έχομαι (*gen.*)

удивляться θαυμάζω
уже ἤδη
узнавать γιγνώσκω
украшать κοσμέω
украшение κόσμος, ου ὁ
улица ὁδός, οὔ ἡ
ум νοῦς, νοῦ ὁ; φρόνις, εως ἡ; σοφία, ας ἡ
умерший *part. pf. act.* от ἀπο-θνήσκω; νεκρός, οὔ ὁ
умирать ἀπο-θνήσκω
уничтожать δια-φθείρω; κατα-λύω
управлять ἄρχω (*gen.*); κρατέω (*gen.*)
упрочивать βεβαιόω
устанавливать καθ-ίστημι
уходить ἀπ-έρχομαι; ἄп-ειμι
учение μάθησις, εως (ᾱ) ἡ; ἐπιστήμη, ης ἡ
ученик μαθητής, οὔ ὁ
учитель(ница) διδάσκαλος, ου ὁ *и* ἡ
учить, обучать διδάσκω
учиться, изучать μανθάνω

Φ φ

Фазтон Φᾶέθων, онτος ὁ
Фемистокл Θεμιστοκλῆς, έους ὁ
Феникс Φοῖνιξ, ἱκος ὁ
Феогнид Θεογνις, ιδος ὁ
Фермопилы Θερμο-πύλαι (ῡ), ὦν αἱ
Филипп Φίλιππος, ου ὁ
философ φιλόσοφος, ου ὁ
Фрасибул Θρασύβουλος, ου ὁ

Χ χ

характер χαράκτηρ, ἥρος ὁ

хвалить ἐπ-αινέω

Херонея Χαϊρώνεια, ας ἡ

хлеб σῖτος, ου ὁ

ходить βαδίζω

хозяин κύριος (ῡ), ου ὁ;

δεσπότης, ου ὁ

хоронить θάπτω

хороший ἀγαθός 3 (ἄγ)

хорошо εὖ

хотеть, желать ἐθέλω и θέλω,

βούλομαι

храбрость ἀνδρεία, ας ἡ

храбрый ἀνδρεῖος 3

храм νεώς, ὡ ὁ; ἱερόν (ῖ), οὗ τό

художник τεχνίτης, ου (ῖ) ὁ

Ц ц

царствовать βασιλεύω

царь βασιλεύς, ἕως ὁ

цветок ἄνθος, εος τό

Ч ч

часто πολλάκις

чаша κρατήρ, ἥρος ὁ

человек ἄνθρωπος, ου ὁ

чем ἧ

через μετά (acc.); διὰ (acc.)

черный μέλας, μέλαινα, μέλαν

читать ἀνα-γινώσκω

читать τιμάω

что ὅτι

чтобы ἵνα; ὅ-πως

чужеземец ξένος, ου ὁ

чужой ξένος 3; ἀλλότριος 3

Ш ш

шкура δορά, ἄς ἡ

Щ щ

щит ἀσπίς, ἴδος (ῖδ) ἡ

Э э

Эдип Οἰδίπους, ποδος ὁ

Эллада Ἑλλάς, ἄδος ἡ

эллини Ἑλλην, ηνος ὁ

Эсхил Αἰσχύλος (ῡ), ου ὁ

Этеокл Ἐτεοκλῆς, έους ὁ

этот ὅ-δε, ἧ-δε, τόδε; οὗτος,

αὗτη, τοῦτο

Эфесский Ἐφέσιος 3

эфиоп Αἰθίοψ, οπος ὁ

эхол ἡχώ, οὗς ἡ

Ю ю

юность νεότης, ητος ἡ

юноша νεανίας, ου ὁ

Я я

я ἐγώ

яд φάρμακον, ου τό; κώνειον,

ου τό

язык γλῶττα, ης ἡ

ясный δῆλος 3; ясно δῆλον

έστιν

Ясон Ἰάσων (ᾱ), ονο